

Jóestét!

Minden este megjelenő független politikai napilap

II. évfolyam — 36. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvar, 1933 február 15

A sztrájk

A Munkácsy-uccai munkásotthon bezárása és a CFR-isták gazdasági követelésének nem teljesítése volt közvetlen gyújtó oka a kolozsvári vasúti műhelymunkások sztrájkja fellobbbanásának. A sztrájk kitörése gazdasági okokból történt fizetések csökkentése elleni egységes tiltakozásként. De nem közvetlenül ennek az eseménynek lett a következménye a vasúti munkások otthonának bezárása, mert ez az ostromállapotról szóló törvény hatósági végrehajtása volt. Ebből a sajnálatos esetből azonban politikai átfestések sötét színe villan ki és így nem haladhatunk el szótlanul a kolozsvári események mellett. Nem először azért, mert erre a sztrájkra a politikai alapot felülről kényszerítették bele ebbe a harcba. Felülről azt, hogy bezárták a munkásotthont és a munkásság egyik követelése éppen ennek megnyitása körül állította be a rugót. A második megjegyzésünk a sztrájkjal kapcsolatban az, hogy ebben a pillanatban valószínűnek látszik az, hogy Kolozsvár területére is elrendelik az ostromállapotot. Nem akarunk jósolni és szinte aggodalommal írjuk le azt, hogy úgy a sztrájknak, de főleg az ostromállapotnak váratlan következményei lehetnek. Isten ments, hogy rendbontásokra gondoljunk. Vagy arra, hogy a hatóság közegeinek provokálásból sajnálatos események fejlődhetnek ki. Tárgyilagosan, mint a rideg tényeket vizsgálók, állapítsuk meg ezúttal azt, hogy a sztrájk kiöbbsolásának ezúttal nem a munkásság volt okozója. Még csak az ország siralmas gazdasági helyzete sem. A munkásság egyszerűen élni akar úgy gazdasági, mint politikai szabadságával. Kenyeret akar kapni és jogaival élni. Az államnak nem lett volna szabad az éhbéreket megnyirbálni. És nem a költségvetésnek azzal a részével, amely a munkásság egzisztenciáját kinosan érinti. Ennek a tételnek megcsonkítása sokkal nagyobb kárt okoz az országnak a kivezényelt karhatalom és az ostromállapot, mint amennyivel pótolni lehetne azt a darab kenyeret, amit a munkások követelnek. Az ország érdeke, hogy a felizgatott kedélyeket okos és bölcs intézkedésekkel lecsillapítsa. Inkább ma, mint holnap, mert ez egészen komoly életkérdés.

Eldördült az első fegyver a kolozsvári munkássztrájknál

Tüntető tömeg ostromolta meg a Dermata-gyárat, amelynek munkásai délben szintén letettek a szerszámozat - Puskatussal, gumibottal verték szét a tüntető tömeget a vasúti állomás előtt és a börgyárban - Katonaság vette át Kolozsváron a rendfentartás irányítását

CLUJ-KOLOZSVÁR. A „Jóestét!” munkatársa ma délben felkereste dr. Dan Liviu vármegyei prefektust és kérdéseket intézett hozzá a mostani munkástüntetésekkel kapcsolatban a Kolozsváron is várható ostromállapotról. A prefektus az ostromállapotról vonatkozólag a következőket mondotta:

— Az ostromállapot ügyében tegnap éjszaka miniszterközi tanácskozások voltak Bukarestben, aminek folyamán Vajda miniszterelnök telefonon felhívott engem és kikérdezte álláspontomat. Én mind ezideig ellene vagyok az ostromállapotnak, amelynek szükségességét a mai nap eseményei döntenek el.

Legújabb jelentések szerint a hadsereg helyi vezetősége képviselőjében Stratilescu tábornok hadosztályparancsnok kezébe vette a rendfentartásának katonai irányítását az egész városban.

Sztrájkban töltötték az éjszakát a CFR-isták

CLUJ-KOLOZSVÁR. A CFR kolozsvári műhelyének sztrájkja mára a lehető legelkeseredettebb formákat öltötte. Tegnap este a munkások harmadik csoportja is be ment a műhelybe, ahol szintén csatlakozott a sztrájkoló munkástársaikhoz és így a CFR kolozsvári műhelyének teljes személyzete a műhely területén sztrájkban töltötte az éjszakát. A műhely kapujában pontos időközönként váltják az elhelyezett sztrájkőrséget, amely a kapun se ki, se be nem enged egy lelket sem.

KITARTÁSRA BUZDITANAK A NŐK ÉS GYERMEKEK

A műhely területén ma reggelig a lehető legnagyobb rend uralkodik. A fegyvermezett sztrájkoló munkások egymásra vigyáznak, nehogy a sztrájk elfajuljon és nehogy a műhely vezetőségének oka és alkalma legyen a karhatalom segítségét igénybe venni. A műhelyben bent a lehető legnagyobb rend uralkodik, de a csendőrsztagok és a rendőrség a műhely kapuinál már tegnap este 8 órakor el

helyezkedett és taktikát változtatva, senkit a világon nem enged a gyár kapuihoz s tegnap este óta a műhelyben levő sztrájkoló munkásokhoz egy falat ennivalót sem engedtek beadni. A munkások hozzátartozói felfedezték, hogy a műhely Nádas-felőli oldalán nincsen karhatalmi csoport s ott próbálkoztak az ennivalók leadásával, de később a rendőrség ezt felfedezte s ezt a lehetőséget is elzárta a hozzátartozók elől.

A sztrájkolók hozzátartozói néhány száz asszony és gyerek, a műhely előtt levő katonai rakodó rámpáin helyezkedett el és biztató szavakat kiáltottak át a sztrájkoló munkásokhoz, kitartásra és tovább ellentállásra biztatva őket.

MEGÉRKEZIK BUKAREST BŐL A MÜHELYIGAZGATÓ

Az éjszaka rendben telt el, az országút szélén várakoztak a sztrájkolók hozzátartozói, a műhely kapuin belül a sztrájkolók. Ma reggel 8 óra 30 perckor a bukaresti gyorsvonattal megérkezett Ostrogo-vici műhelyigazgató, akitől a mun-

kások táviratilag bejelentett követelésük válaszát várták. A műhelyigazgató egyenesen a műhelyhez sietett és megérkezése után néhány perccel kétszer egymásután megszólalt a műhely szirénája, amely munkába hívta a sztrájkolókat. A sziréna hangjaira a fegyvermezett munkástömeg meg sem moccant, mindenki megmaradt azon a posztón, amelyre a sztrájk alkalmával a munkásvezetők állították.

„MINDEGY, HOGY HOL ÉHEZÜNK” . . .

A hatóság erre újabb taktikát változtatott. Az országút szélén levő rámpáról megerősített csendőrcsapatokkal el akarták távolítani a sztrájkolókat hozzátartozóit. A műhelyhez vezető hidat csendőrcsapatok zárták le és a hidon senkit sem eresztettek keresztül. Ugyanekkor a feltűzött szuronyú csendőrök a műhely elől a tömeget próbálták a szemben levő oldalon levő Hitelbank áruraktárához szorítani, de a sok száz asszony és gyermek a fegyveres erővel szemben hangos kiabálással próbált védekezni, de a karhatalom erősebbnek bizonyult, mire a tömeg kénytelen volt engedni, de közben röpködtek a műhely felé a biztató szavak:

— Maradjatok nyugodtan, Nektek is, nekünk is mindegy, hogy hol éhezünk!

DOLGOZNAK A SZURO- NYOS CSENDŐRÖK

A tömeg eltávolítása kisebb atrocitásokat is vont maga után. Egyes magukat kiskirálynak érző csendőrök a védtelen nőket és gyermekeket lökdösték, sőt nem egyet összerugdostak, míg végre a helyszínre érkezett egy csendőrkapitány, aki legényeit emberséges bánásmódra intette.

(Folytatása a harmadik oldalon.)

A város „parádés-kocsi” politikája tíz év alatt egy nehezen szült betonhidat, sártengert és protekciós városatyákat adott a leszegényedett „kincses” Kolozsvárnak

CLUJ-KOLOZSVÁR. Bizonyosfokú „előszeretettel” szoktuk várni mindenkor a kormányváltásokat, mert ezzel egyidőben változnak a városi tanácsok is. Nem tudjuk, hogy mindenki így van, de mi már jóelőre tapsolni szoktunk, amikor a kormánybukás hírért hozza a táviró. A múlt tapasztalatai alapján megállapítottuk, hogy

ahányszor változik a kormány illetőleg a város vezetősége, annyszor fordulnak elő újabb és újabb „meglepetések” a városvezetés titokzatos műhelyéből.

Igy van ez már tucatnyi év óta. Valahányszor hivatalába lép az új tanács,

kezdődik az ugynevezett „tisztogató” munka.

Rendszerint mindig olyan derék „utódtoi” kapjuk a leleplezéseket, akinek becsapásai közé tartozik, hogy a — következő városi tanácsban is helyet foglaljon. Az eddigi gyakorlatban még véletlenül sem fordult elő olyan eset, hogy

a leköszönt tanácsosokat „bűntetleneknek” nyilvánították volna.

Hozzátartozik ez már a városvezetés etikájához;

az új tanácsok előszeretettel ássák ki a múlt bűneit

s mintegy iskolapéldát mutatnak be arról, hogy hogyan kell városi vezetni. Mikképpen lehet a munkanélkülieknek jóminőségű élelmiszert kiosztani, miképpen kell rendezni Kolozsvár utcáit, villanyvilágítás problémáját és

hogyan kell a megélhetést olcsóvá tenni.

Ennek megoldásán törték fejüket éjt nappalá téve a város urai évtizedeken keresztül. Ezért kellett a tanácsosok részére a parádés forgatok és autók, hogy pillanatnyilag se zökkenjenek ki a városvezetés gondjából, a sétakocsizás alatt zavartalanul fáradozzanak a város „fellendítésén”.

RÁDIÓ

SZERDA, február 15.

Bucuresti. 13: Gramofonlemez. — 13.45: Hírek. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Hegedűszó. 21.20: Gordonkaszó. 22.45: Hírek.

Budapest. 10.15: Hangverseny. 13: Déli harangszó. 13.05: Szervánszky szalonzenekar. 17: Apróságok egy nagy hadvezérről. Jónás Károly előadása. 18: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar Schubert-hangversenye.

Szorgalom, rendíthetetlen szorgalom uralkodott mindenkor a városházán.

Az „agyondolgoztatott” tanácsos urakat valóságos „kényszerítéssel” kellett, hogy a köz érdekében végzett buzgó fáradozásaikért „néhány lejuj” tiszteletdíjat elfogadjanak.

A szorgalmas munka meghozta a gyümölcsét: az utolsó tíz évben száz évvel estünk vissza a közép-korba.

Uccáinkon vastagon hőmpolyog a sár s nő a szemét, hogy a villanyvilágítás a külvárosban ma már csak fehér holló, közbiztonsági állapottaink szegényesek.

Emellett azonban büszkén mu-

tatjuk az idegeneknek, hogy mégis csak volt valami munka a városházán, mert

új hidat kapott a város és a strandfürdő is megszépült. Ebben a két tételben benne van Kolozsvár tízéves fejlődéstörténete.

A város közönsége most, amikor ismét visszanyerte beleszólási jogát a város vezetés ügyében, erőlyesen követelje a pártoktól, hogy a március 6-iki választásokra ne politikai jutalmazottakat jelöljenek, hanem cselekvésre képes, munkás egyéneket, akiknek nem megfizetéses „tanácsosi” cím, hanem törvényes kötelesség, amit a köz érdekében teljesítenek.

Ismét vezető változás van a Corzó-mozinál

CLUJ-KOLOZSVÁR. A kolozsvári Corso-mozgósínháznál, amint ismeretes, fennállása óta több ízben történt változás a vezetés körül. Hogy mik voltak okai ennek a gyakran bekövetkezett változásoknak, most nem akarjuk részletezni. Mindenesetre érdekes, hogy a legutóbbi vezetéssel megbízott személyek elődei módszereit tartanak, hogy minél gyorsabban meneküljenek el a Corso-mozitól.

— Jobb tegnap, mint holnap — jelentette ki az egykori adminisztrátor — legalább kevesebb lesz a károsodásunk.

Jelenleg úgy áll a helyzet a Corso-mozinál, hogy újabb tárgyalások indultak meg újabb emberek és újabb tőke bekapcsolására.

Egyelőre ezek a tárgyalások még semmilyen pozitív eredményt nem hoztak és így még mindig fennáll a jelenlegi vezetőség fájdalmas felkiáltása:

— Szabadulni innen — szabadulni mihamarabb!

Vajjon mi lehet az oka annak, hogy a város szívében fekvő és közvetlenül mozi céljaira épült helyiségben egyelőre senki sem találta meg a számításait, kivéve a megindulásnak azt az első pár évét, amikor még milliókat jövedelmezett az egyébként igen barátságos és nagy befogadóképességű mozi.

Ugy látszik, hogy a mozi irányítása és gazdasági vezetése körül valahol súlyos mulasztások és hibák lehetnek.

Halálra égett a felrobbant autó alatt egy kereskedő

BUDAPEST. Borzalmas kimenetelű autószerencsétlenség történt tegnap éjjel a budapesti X. kerületben levő Göbolyi-úton. A Göbolyi-

ut 12. számú házban levő korcsmában vacsorázott Perkucsán Dénes kocsis, aki közben egylovas szekért, amely nem volt lámpával meg-

világítva, a korcsma elé állította. Néhány pillanat múlva egy hatalmas, káposztával megrakott teherautó közeledett. Az autót Szőke István 32 éves soffőr vezette, mellette pedig Csillag Gyula kereskedő és Pokorny Márton munkás ült. Az autó vezetője nem vette észre, hogy a sötétben egy lovas szekér áll. A soffőr a teherautót már nem tudta lefékezni, azonban az utolsó pillanatban félrerántotta a volánt és így az autó felrohant a gyalogjáróra és teljes erővel a ház falának rohant. A teherautó motorháza összetört, a három ember lezuhant az ülésekről.

a benzintartály, amely a kocsi első részén volt elhelyezve, erős detonációval felrobbant és a benzin meggyulladt.

Az égő állapotban szétfolyó benzin a földre zuhant Csillag Gyula kereskedő és Pokorny Márton ruháját meggyújtotta. A nagy lánggal égő benzintartályt a kiérkezett tűzoltók oltották el, a mentők pedig Csillag Gyulát és Pokorny Mártont kórházba szállították, ahol Csillag Gyula irtózatos kínok között kiszenvedett. A rendőri bizottság a kocsit és soffőrt tartóztatta.

SZINHAZ és MOZI

MAGYAR SZINHAZ MŰSORA:

Csütörtökön este 9 órakor: *Jó házból való urilány.* (Vasary János nagyszerű vígjátékjondonsága 4-odszor. Sorozatszám: 48.)

Pénteken este 9 órakor: *Irja hadnagy.* (A szezon legnagyobb prózái alkalmára 7-edszer. Sorozatszám: 49.)

Szombaton este 9-kor: *Weekend.* (Operettjondonság először. Sorozatszám: 50.)

Vasárnap délután 3-kor: *Ezerjó.* (Operettjondonság. Rendkívül olcsó helyárakkal. Sorozatszám: 51.)

Vasárnap délután 6-kor: *Irja hadnagy.* (Nyolcadszor. Sorozatszám: 52.)

Vasárnap este 9-kor: *Weekend.* Operettjondonság 2-odszor. Sorozatszám: 53.)

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Szerda, február 15: *Lammermoor-i Lucia.*

Péntek, február 17: *Szünet.*

Vasárnap, február 19 (délután): *A madarász.*

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Kedd, szerda 5, 7 és 9 órakor: *Ne kérde, ki vagy?* Robert Stolz és Bolváry filmje a főszerepekben Liane Haidtal és Gustav Fröhlichel. Előtte: *Séta Bécsben* Robert Stolz és Bolváry rövid előfilmje.

Csütörtöktől 3, 5, 7 órakor: *Férjek, csaljátok!* Biró Lajos és Nóri Károly filmje. A főszerepekben: Oskar Ma, Gerda Maurus, Mindszenty Tibor, Adele Sandrock. Rendezte: Kékely István.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Kezdeté 3, 6 és 9 órakor: *Két világ.* Főszerepekben: Helene Sieburg. *Öfentge a mosónő.* Főszerepekben: Elsie Ester, Hansi Njese.

AZ ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZI-MŰSORA:

Szerdán 5 és 7 órakor: *A Muzsik.*

APRÓHIRDETESEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGA BB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

Zálog- és aranytárgyakat a legmagasabb árban vásárol a **RECORD** aranybevéltő. Cal. Victoriei v. Kossuth L.-u.) 1. Óra és ékszer specialista

SZAKKÉPZETT kötőnő, masamódleány és spulnizőleány felvétetik. Malom-ucca 8.

FILE dupla ágyterítő, filé milió és csipkék eladó. Fellegrávi-ut 98. Emeleten.

egy 3 fogásos ebéd a főtér 18 **AMEKIRA** 18 lej különtermében lej

OLCSÓN eladó teljesen új rövid télikabát báránybőrbeléssel. Cím a kiadóban.

JÓKARBAN levő biciklit veszek. Külkajántó 29.

Teához vegyen **BONYHAY-féle májpástétomkonzervet** 1 doboz 10 lej árai

Calea Traian No. 13. Calea Regele Ferdinand No. 16. és Strada Memorandului No. 4.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nem sikerült a munkások kiéheztetése

(Elsoldali cikkünk folytatása).

A munkások a műhely udvarán látva, hogy ki akarják őket éhez-
tetni, szintén taktikát változtattak.
Tegnap, amikor még hozzájuk
be lehetett adni az ennivalót, ötös
csoportokban hazaengedték a mér-
nököket és a tisztviselőket étkezni.
Ma, amikor a karhatalom minden
új ténykedése és intézkedése arra
szorított, hogy a munkásokat
kiéheztessék, a munkások kijelen-
tették, hogy ma a műhely terüle-
téről sem mérnököket, sem tisztvisé-
lőt, sem igazgatót nem engednek tá-
vozni, sőt részükre ennivalót sem
engednek bevinni, csak abban az
esetben, ha az ő hozzátartozóikat
is az elemőzsiás kosarakkal a gyár
kapuihoz engedik.

NEM ELÉGITI KI A MUN- KÁSOKAT A BUKARESTI VÁLASZ

Ostrogovici műhelyigazgató mit
végzett és mit hozott Bukarestből,
azt csak sejteni lehet, mert a mű-
helyt senki a világon nem közelít-
hette meg és a bent történetekről
információ sem szivárog ki, de az
a tény, hogy a műhelyigazgató ha-
zaérkezése után a megszólalt gyár-
sziréna hangjaira a munkások és
a sztrájkórság nem reagált, azt je-
lenti, hogy

a bukaresti válasz egyáltalá-
ban nem volt kielégítő.

UTOLSÓ LEHELLETIG KITART A MUNKÁSSÁG

A sztrájkoló munkások el van-
nak szánva, hogy
hármannyire is kiéheztetik
őket, addig nem hagyják el
a műhely területét és nem ve-
szik kézbe munkaszámai-
kat, amíg követelésük teljesi-
tésre nem talál

abban az esetben sem, ha napokig
sőt esetleg hetekig kell éhezniük,
mert a több, mint kétezer főnyi
szervezett munkástömeg tegnap
óta tartó sztrájkja megmutatta,
hogy

egységüket nem lehet megbon-
tani s biznak benne, hogy ha
utolsó lehelletükig kitartanak
a megkezdett harc mellett, a
kitartást csakis győzelem ju-
talmazhatja

és ennek reményében a munkások
bátorítják egymást, nem hagyják
orrá lenni felettük a csüggedést.

KIVONUL A TÜZOLTÓSÁG A VASUTI MÜHELYHEZ

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délből
egyegyed 12 órakor a karhata-
lom kivezényelte a vasuti műhely-
hez a tüzoltóságot. A tüzoltóság,
hogy elkerülje a feltűnést, nem a
Ferdinand-úton, hanem a Rudolf-
úton vonult fel a CFR-műhely elé.
Ugyanakkor a közraktáraknál,
amelyek a vasuti műhellyel van-
szemben, a sztrájkoló vasutasok-
nak mintegy kétszáz főből álló assz-
zony és gyermek hozzátartozója
várt. A rendőrség nekirontott az
asszonyoknak és gyermekeknek s
puskatussal és gummibotokkal a
legbrutálisabban attackozta meg az
asszonyokat. Erre a szétoszlott
mögéből mintegy kétszáz főből
álló asszony és férfi verődött ös-

sze. A Vasút-uccán át és a Szamos-
hidon keresztül haladt s a vasuti
töltés mentén tüntetve, a Dermata-
gyár felé tartott. A Dermata-gyár
főbejáratánál megállt a tömeg és a
következőket kiabálta:

— Elvtársak! szüntessétek be a
munkát! Segítségre van szüksé-
günk, hogy hozzánk tartozóink-
nak élelmiszert vihessünk be a
műhelybe.

Munkában a puskatús és gumibot

Közben alarmírozták a rendőrsé-
get és autóval harminc rendőr ér-
kezett gyorsan a helyszínre. A rend-
őrlegények brutális jelenetek közt
puskatussal, revolveraggal és gu-
mibotokkal támadtak nekik, verték
szét a tömeget. A rendőrség bruta-
litására jellemző, hogy egy mene-
külő 17—18 éves munkásgyermek
után mind a harminc rendőr utá-
navetette magát. A gyermeket, a
munkásfiút utolérték a rendőrök,
mire hat rendőr revolveraggal ad-
dig ütötte és addig rugdosta sze-

Mintegy két perc múlva a tünte-
tő tömeg behatolt a gyár oldalka-
puján, megismételte felszólítását,
mire a Dermata-gyár munkásai le-
tették a szerszámot. Tüntetés köz-
ben érkezett meg a gyárba Nemes
Ioachim rendőrkomiszár, aki a mun-
kásságot felszólította szétoszlásra,
azonban a tüntetők megtámadták
a komiszárt, mire ez revolverével
ijesztésül többször a levegőbe lött.

ges eszmájával a szerencsétlen
fiút, amíg a gyermek összeesett egy
kerítés mellett. Erre az egyik rend-
őr ráugrott a véresen fekvő fiu
mellére, nyolcszor-tízszor, mintegy
30 centiméter magasságra ugorva,
mindig úgy zuhant vissza, hogy
hol a fiu fejét, hol a fiu mellét
érte a rendőr szeges eszmája. En-
nek a felháborító látványnak
mintegy 200 ember volt szemtanu-
ja. Az eszméletlen fiút, aki 15 seb-
ből vérzett, elsősegély végett be-
vitték a Dermata-gyárba.

Csatlakoznak a sztrájkhoz a többi kolozsvári gyárak is

Ezidő szerint a vasuti műhely-
munkások és a Dermata-gyár
sztrájkjához csatlakozott a kolozs-
vári Junász vasgyár és a Transyl-
vânia butorgyár is. A Transylvánia
munkásainak leállításánál incidens
is robbant ki. A munkások közül
többen kövekkel bezúrták a gyár
ablakait és egy detektívet véresre
verték a tüntetők, mivel egy mun-
kást súlyosan megsebesítettek a
rendőrök. Leállt még ma a mun-
kával a kolozsvári külső bőripari
munkások szervezete is. Legújabb
hir szerint a kolozsvári dohány-
gyár munkásai is csatlakozni fog-
nak a sztrájkhoz.

GÉPFEGYVEREK ÉS GO- LYÓSZÓRÓK A VASUTI MÜHELY ELŐTT

A tüzoltók megérkezése után a
83-as gyalogezred két zászlóaljja
teljes harcászati felszereléssel, gép-
fegyverrel és golyószórókkal körül
zárt a vasuti műhelyt. Stratilescu
tábornok hadtestparancsnok helyet-
tes a műhely kapuja előtt beszédet
intézett a munkásokhoz, majd pe-
dig a műhelyfőnök, Ostrogovici
mérnök jelentkezett szólásra, hogy
a munkások hangulatát lecsillapít-
sa. Ez alatt az idő alatt

a tüzoltók lerombolták egyik
kaput, amelyen a csendőrség
benyomult a műhely elő részé-
be és a beszédet hallgató mun-
kásokat a műhely területéről
való távozásra szólították fel.

Közápor a rendőrökre

A munkáscsoport szembetalálta
magát a vasuti hidnál a rendőr és
csendőrsztagokkal, akik vissza-
szorították őket.

A munkások kövekkel ostro-
molták meg a rendőröket,
mire azok gummibotokkal széj-
jel akarták oszlatni a töme-
get, közben revolvert rántva,
több lövést adtak le a rend-

ami meg is történt.

Ostrogovici közölte, hogy a vas-
utligazgatóság

a követeléseket csak részben
teljesíti, de nem engedélyezi az
elbocsátottak visszavételét és
a bizalmirendszert, illetve a
szervezkedés csakis a szociál-
demokrata párton keresztül
történhetik.

A munkásság ezzel nem volt meg-
elégedve, de engedve a tulerőnek,
kénytelen volt elhagyni a műhely
területét anélkül, hogy felvette vol-
na a munkát.

A műhelyben csak egy tár-
gyalóbizottság maradt bent,
amely az igazgatósággal felvet-
te a tárgyalásokat.

A karhatalom vezetői kijelentették,
hogy mindazokat, akik nem tartoz-
nak a vasuti műhely kötelékébe s
a műhely területén találják, letar-
toztatják. Ez főleg Metzre, a né-
hány nap előtt elbocsátott munkás
vezérre vonatkozott, akiről tudták,
hogy a vasuti műhely területén
tartózkodik.

Metz azonban nem sikerült
letartóztatni, mert a műhely-
ből Hagymássy és Bocot Si-
mion nevű társával együtt el-
tűnt.

A gyárakból kiözönlő munkás-
ság csatlakozva a sztrájkolókhöz,
a vasuti műhely elé akart vonulni
sztrájkoló elvtársaiknak a segít-
ségére.

örök a levegőbe.

A tömeget a Kemény Gábor-uccán
keresztül szorították ki a Ferenc
József-útra, ahol a különböző gyá-
rak munkásaiból és munkásnőiből
újra összeverődött egy 4—500 fő-
nyi tömeg. Újabb jelszó ropogott a
levegőbe:

— Elvtársak! Vonuljunk fel a
Főtérre!

SORTÜZ A LEVEGŐBE

A tömeg ekkor a Főtér felé
vette irányát és utközben, mielőtt
még karhatalommal találta volna
szembe magát, felelőtlen egyének
megromasztak két fasszekeket, ami-
ről egy-egy hasáb fát vettek ke-
zükhöz. Így vonult tüntetve a cso-
port a Főtér felé, ahol a Központi
szálló előtt szembetalálta magát
egy század csendőrrel, amely meg-
próbálta visszaszorítani.

A tüntetők szembeszálltak a
karhatalommal, mire sortüz
dördült el a levegőbe, de az
egyik eltévedt golyó egy tűn-
tető munkást megsebesített.

Ekkor a tömeget visszaszorították,
mire a menekülő tömeg közé be-
furakodott felelőtlen elemek a ha-
sábfával ablakokat, kirakatokat,
autókat, autóbuszokat törtek ös-
sze. A menekülés a Korniss-uccán
és a Szép-uccán keresztül történt
és a menekülők útját mindenütt
üvegsörömpölés jelezte. Ekkor
már a tüntetés elfajult s hogy a
további rombolásoknak elejét ve-
gyék,

a csendőr- és rendőrsztagok
többbizben fegyverüket hasz-
nálták, amíg a tömeget sike-
rült annyira szétoszlítani, hogy
újabb rendezavarástól egyelő-
re nem kellett tartani.

FORRADALMI KÉPE VAN AZ UCCÁNAK

A tüntetés elfojtása után Kolozs-
vár beivárosa a lehető legizgatot-
tabb forradalmi képet öltötte ma-
gára. Az emberek ezrei ijedten áll-
dogáltak és mástól érdeklődtek
a történetek részletei iránt. Az uc-
cákon hatalmas főnyi csendőr-
és rendőrsztagok cirkáltak és fog-
dosták össze a munkás kinézésű
embereket. Az ily módon összefa-
gottak számát ebben a pillanatban
nem lehet tudni és kihallgatásuk
most folyik.

A KOLOZSVÁRI HATÓSÁ- GOK VEZETŐI A MUNKÁS SZTRÁJKRÓL

Megkérdeztük a mai tüntetés
lezaflása után Bireseu vezető-
ügyészt, aki kijelentette, hogy a
vasuti munkásság a legteljesebb fe-
gyelmezettséggel vonult el a mű-
helyből, úgyhogy egyetlen szava
sem lehet a vasuti műhelyből eltá-
vozott munkások magatartása el-
len.

A ma délelőtti történetek után a
rendőrség vezetői a legszigorub-
ban elzárkóztak a nyilatkozat adá-
sa elől s statárium kolozsvári be-
vezetésére vonatkozólag.

— Felhívás. Felkérjük a kolozs-
vári orvos urakat, hogy a február
15-én délután 5 órakor az „Azuga”
Jókai-ucca 15. szám alatti helyi-
ségben megjelenjen szíveskedjenek
fontos megbeszélés végett. A meg-
beszélés tárgyát a helyi orvos-szin-
dikátus megalakítása képezi. Több
kolozsvári orvos.

— Kolozsvári iparosok gyűlése.
Felkéretnek az összes helybeli ipa-
rosok, hogy minél nagyobb szám-
ban vegyenek részt a február hó
16-án (csütörtökön) az Ipartestület-
nél (Karolina-tér 5.), este 6 órakor
tartandó jelelő nagygyűlésen. Mol-
dovan Antan elnök.

A világhírű Rác és Holley jazz and tang band

szerda estétől mindennap szenzációsan játszik a

REGAL

VOLT FERDINAND

kávéházban, Kolozsvár előkelő közönségének

elegánsan berendezett találkozó helyén

Ma délután temetik a neunkirchoni borzal- mas katasztrófa áldo. aiat

NEUNKIRCHEN. Papen német kancellárhelyettes tegnap délután repülőgépen Neunkirchenbe érkezett. A romok eltakarítása a legnagyobb erővel folyik. A romok alól mind újabb és újabb halottak kerülnek napvilágra. Óriási tömegek tartózkodnak az uccákon, sírás, jajgatás veri fel a most már csendes romhalmaz várost. Az áldozatok temetése ma délután lesz. A német rádió a kiadott műsorról ellentétben, ma egész nap gyászindulókat és temetési dalokat fog adni.

Lindberghék véglegesen Európába költöznek a gyermekrablók üldözése elől

NIZZA. Tegnap reggel Vile Franceból Nizzába érkezett Miss Morrow Morgan, a híres amerikai pilóta, Lindbergh sógorúja. Nizzából Közép-Európa felé indult Miss Morrow Morgan és elindulása előtt kijelentette, hogy Lindbergh véglegesen elhatározta, hogy egész családjával együtt az Egyesült Államok területéről Európába költözik, mert Amerikában nem látja biztosítva a családja és a maga életét. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a híres pilóta hol választ magának állandó lakhelyet. Miss Morrow Morgan szerint minden valószínűség szerint az olasz Rivierán.

Európa forrongása miatt elszakíthatatlan kapcso- latot épít ki a kisantant

GENF. A kisantant külügyminiszteri rendkívül fontos ülésre ültek össze. Ezen az ülésen a három külügyminiszter megtárgyalja a kisantant új statutumát s elhatározták, hogy tekintettel Európa forrongására, a három állam egymás között elszakíthatatlan kapcsolatot épít ki és a három kormány között az állandó érintkezés fonalát felveszi. A kisantant állandó tanácsa ma este ül össze először.

CZINK

vegyszeres és kezeletlen
intézetének titka, hogy
bármilyen színre a leg-
tökéletesebben

FEST,

ugyhogy az átfestésnek
semmi nyoma sincs és az
átfestés sem a testet, sem
a fehérmilót, nem pisz-
kítja. És ahogy CZINK

TISZTIT

azzal versenyezhet a leg-
híresebb németországi
vegyszeresekkel.

Ma ad választ a bécsi kormány a stájer- országi újabb titkos fegyverszállítás miatt hozzaintézet franciá-angol demarsra

PÁRIS. A bécsi kormány az újabb francia-angol demarsra a választ csak ma fogja a kisantant követelnek átadni. A „Sud-Est” távirati iroda jelentése szerint az angol-francia demars a következő pontokat tartalmazza:

1. Kész-e az osztrák kormány arra, hogy teljes garanciát nyújtson, hogy a Hirtenbergbe és újabb Stájerbe érkezett fegyverszállítmányokat erős ellenőrzés mellett vizsgálja a feladónak?

2. Abban az esetben, ha a Besica városából való olasz feladó, Marco Giuseppe Cortese visszautasítaná a visszaküldött szállítmányt akkor az osztrák kormány garantálja-e, hogy ellenőrzés mellett megsemmisíti a szóban forgó fegyvereket?

3. Tekintettel arra, hogy az angol és francia kormányoknak tu-

domására jutott, hogy újabb illegitim fegyverszállítványok érkeztek Ausztriába azzal a céllal, hogy Magyarországra szállítsák, az angol-francia kormány követeli, hogy az osztrák kormány ezeket is megsemmisítse. Elismeri-e az osztrák kormány, hogy a Hirtenbergi és a Stájeri ügy beleütközik a saint-germaini szerződésben foglalt pontokba és hajlandó-e, hogy a jövőben biztosítsa, hogy ezt a szerződést nem sérti meg?

PÁRIS. Az „Echo de Paris” nagy cikkeiben foglalkozik Ausztria és Magyarország helyzetével és reámutat arra, hogy Olaszországból 12 bombavető repülőgép és 20 felderítő repülőgép érkezett Magyarországra és tekintettel arra, hogy a magyar kormány elutasító választ adott az ügygel kapcsolatban, az „Echo de Paris” azt írja, hogy teljesen birtokában van az egész kül-

demény történetének és a legrészletesebben és minden kétséget kizárólag tudja bebizonyítani, hogy ez a 32 repülőgép már meg is érkezett Magyarországra. A lap szerint 12 Fiat márkájú bombavető, 150 lóerős CCXX. típusú repülőgép érkezett és 20 ugyancsak Fiat márkájú 650 lóerős CCXX2. típusú felderítő és bombavető repülőgép érkezett. A lap biztosan tudja, hogy ez a 32 repülőgép Magyarországra érkezett és a fegyverraktárak már el dugták őket. A lap azt is tudja, hogy ez csak az első küldemény abból a 148 hadirepülőgépből, amire Olaszország kötelezte magát. A repülőgépek szállítása úgy történik, hogy hetes csoportokban indulnak el az olasz repülőteréről és Ausztria területén mintegy 6000 méter magasságban szállva, repültek rendeltetési helyükre, a szegedi repülőterre.

Kétszáz ezer gyászoló ma- gyar hangos zokogása ki- sérte utolsó útjára Appenyt

BUDAPEST. Ma reggelre gyászbába öltözött a magyar főváros. Dél előtt tíz órára szorongásig megtelt az országház kupolacsarnoka és az országház-téren a végeláthatatlan, gyászbába öltözött tömeg várakozott a temetési szertartás megkezdésére. Horthy kormányzó megérkezése után megkezdődött a gyászszertartás, amelyet Serédy Jusztinián bíboros hercegprímás pontifikált fényes papi segédlettel. Azután Gömbös Gyula miniszterelnök mondotta el bucsuztató beszédét.

— A magyar igazság zászlóvivője voltál — mondotta Gömbös Gyula miniszterelnök —, optimista voltál, aki haláldobban is a nemzet-

nek szolgáltál. Bölcseséggel utmutatást adtál a nemzetnek a vívatarból és a feltámadás felé.

— A menyeknek országából — fejezte be beszédét Gömbös Gyula — áraszd felénk ragyogó, igaz hitedet, meggyőződésedet, amelylyel mindenkor bíztál e sokat szenvedett kicsiny ország feltámadásában.

A budai dalárda ezután a Szózatot énekelte el, majd a fiharmónikus társaság gyászdalokat adott elő. Levették a koporsót a katalakról kocsira helyezték és kétszáz ezer ember hangos zokogása közben megindult a szomorú menet a Mátyás-templom felé.

diták az elrabolt bankárral a colradói hegyek közé vették be magukat. Az elrabolt bankár Rooseveltnek, az Egyesült Államok elnökének személyes jóbarátja.

Romania területére me- netülnek Jugoszláviából a brünni kaszárnya puccs vezérei

BELGRÁD. a brünni kaszárnya-puccs vezérei, Kobsinek és Gajda, akiknek a kiadatását a jugoszláv Belgrádba érkeztek. A jugoszláv kormány valószínűleg kényszeríteni fogja őket, hogy az ország területét hagyják el s így a két összeesküvő lehet, hogy ma vagy holnap Romániába érkeznek.

Nyilász)

KALMÁN ÁRPÁD, az „Aranyasarvas” vendéglő tulajdonosa

ellen több bünvádi feljelentés fekszik a kolozsvári rendőrségen. A hivatalos rendőrségi raportok alapján rövid cikket írtam a „Friss Hírek”-ben Kalmán Árpád „üzleteiről”, nem képzelve, hogy ezzel szerencsétlen fejemre zúdítom az „Aranyasarvas” végzetes haragját. Tévedtem. Az „Értékes kérdő” megharagudott és a „Jóestét!”-ben nyilatkozott. Közölte az érdekeltekkel, hogy ne „üljenek fel ennek a gaz, rágalmozó állhatapíró szélhámosnak”. Teljes büntülettel csatlakozom az „Arany Árpád” vendéglő véleményéhez és kérem az összes jobbérzésű család szélhámos, tolvaj és betörő urakat, ne üljenek fel nekem. Üljenek akárhol. Üljenek Enyedben vagy Doftanában, üljenek Targu-Oman, vagy Kolozsváron, de nekem? ... Nekem egyáltalában ne üljenek. Kalmán ur sem! Az ügyet egyébként ezzel zárom. Gyanus Óvári szarvasokkal nem polemizálok, még ha aranyból vannak is... Vajda Sándor, újságíró.

*) E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Lapunkban hirdetni, biztos siker!

Reménygallért kifogástalanul, legszebben mos a „KRISTAL” Cluj. Cegtulajdonos Tóth:

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

HÍREK

Naptár Február 15 Szerda Róm kath Fauszta, Prot. Faustinus. Görög. Ap. Enirim. Izr. Sevath.

Hírek

A GEP.

Gépgyáros: Igazgató ur, ez a gép száz munkást fog pótolni.

Gyárigazgató: Ne mondja... De olyan gépet adjon, amelyik száz vásárlót pótol...

IRÓNIA.

Vető: Kérek egy írót.

Kereskedő: Keményet, vagy puhát parancsol?

Vető: Keményet kérek, mert felszólító levelet akarok írni...

LÁTOGATÁS.

Kisfiú: Ne tessék bemenni, bácsi, mert odabenn vendégek vannak.

Látogató: Honnan gondolt?

Kisfiú: A mamám kacsá a papám rossz viccein...

ÖRÖKSÉG.

Egy elhunyt kőműves humorista fiát agatják a barátai.

— Akármint is beszéltek — vitatkozik a fiatal ember — mindenki azt mondta, hogy mi gyermekek, a papa tehetőségét örököltük.

— Igen, — feleli az egyik barátja — de sokan osztottak rajta.

— Inspekciós gyógyszerárak. Fortuna, P. Unirii (Főter), Mircea, C. Regele Ferdinand (Ferenc József-ut), Sotropa, P. Stefan cel M. (Bányadi-ter).

— Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint: további lehülések és főleg délen esők és havazások várhatók.

— Biborossá nevezte ki a pápa Dolci bukaresti érseket. Az „Observatore Romana” közli, hogy Dolci bukaresti nunciu-érseket biborossá nevezte ki XI. Pius pápa ösztönzésére.

— Felmentették a Millenista temetőben prédikáló parasztokat. Nyolc kolozsmegyei Millenista paraszt állott vádlottként tegnap a kolozsvári törvényszék első székfője előtt. Néhány hónappal ezelőtt Magyarmonostoron meghalt egy Man Florica nevezetű asszony, aki szintén a millenisták vallásához tartozott, de tekintve, hogy a millenista vallás Romániában nincsen elismertve, az anyakönyvben nem volt feljegyezve a halála. A temetés alkalmával a magyarmonostori pap a felekezeten kívüli asszony temetését csak úgy volt hajlandó megengedni, ha a temetési szertartásnál a millenisták részéről nem fognak beszédet tartani. A temetésre a környékből összesereglettek a hívő vallásúak és több beszédet is tartottak a halott fölött, mire a pap azon a cimen, hogy a halotti beszédben a millenista vallást propagálják, feljelentést tett a csendőrségen. A mai tárgyaláson kiderült, hogy a halotti beszédek csupán a halott elparáztatására és nem a vallás propagálására vonatkoztak, így a vádlottakat a vád és következményei miatt a törvényszék felmentette.

— Tömeges fagyhalál Csikágóban. Az idei minden képzeletet felülmúló fagyhullám megszűnt Amerika területén. Hogy milyen áldozatokat követelt az abnormális időjárás, nem lesz érdektelen, ha megírjuk, hogy egyedül Csikágóban a statisztikai adatok alapján 130-an fagytak meg az idén.

— Leugrott az emeletről, egy nő nyakába zuhant, akit fojtogatni kezdett egy közveszélyes örült. Hát borzongató jelenet játszódtott le Budapestben. Az egyik Viámos-császár uti bérház egyik emeleti ablakából az uccára vetette magát Rózsahegyi Jenő 34 éves vívómester. Az öngyilkos ember egy a ház előtt elhaladó nőre zuhant, akit aztán fojtogatni kezdett. A megszorult nőt a megjelenő rendőrök és járőrök mentették meg. Rózsahegyi-ről, kinek csodálatosképpen semmi baja sem történt, megállapították, hogy közveszélyes örült. Beszállították Lipótmezőre.

— Szökött katonák felett ítélkezett a hadbíróság. Dreicus Dumitru hónapokkal ezelőtt a nagyszalontai 86. gyalogezredhez vonult be katonai szolgálatát végezt. A fiatal rekrutának nem izlett a katonai élet és egy alkalommal, amikor szabadságot kapott, a szabadság lejártá után sem tért vissza ezredéhez, hanem egy juhászhoz szegődött el szolgának. Dreicus Dumitru a hadbíróság egyévi börtönre ítélte. — Hetkő József, a dési gyalogezred közkapitánya szökésért negvedszer került a hadbíróság elé. Hetkő, amint a hadbírószágon vallotta, nagyon vágvódott Kolozsváron lakó anyját látni és ezért újra megszökött ezredétől. A katonaszökevény 15 napot töltött Kolozsváron, majd pedig a 15 nap elmúltával saját jószántából jelentkezett ezredénél. A hadbíróság az enyhítő körülmények betudásával Hetkőt negvedszeri szökésben bűnösnek mondta ki, de betudva, hogy saját jószántából jelentkezett ezredénél, az ügyész által kért öt évi büntetés helyett inkább egyévi börtönbüntetésre ítélte el.

— Felgyújtották a nagykarolyi járásbíróság irattárát. Nagy tűz pusztított tegnap délután Nagykarolyban a járásbíróság épületében. A délutáni órákban a járókelők észrevették, hogy a járásbíróság épületének padlásából sűrű füstfelleg tördül ki, utána pedig hatalmas lángnyelvek csapnak fel a tetőzetről. A kivonult tűzoltóság nagy készséggel fogott hozzá a tűz lokalizálásához, ami sikerrel is járt. A bevezetett tűzvizsgálat igen érdekes eredménnyel végződött. Megállapítás történt, hogy a tűz keletkezését bűnös kezek okozták. Néhány órával később a rendőrség letartóztatott két járásbírószági tisztviselőt és egy szolgát, akik petróleummal leöntötték az épület padlásán elhelyezett iratokat és meggyújtották azokat a szándékkal, hogy bűnös manipulációknak nyomait eltüntessék. A nyomozás az esetleges többi bűntársak felkutatására erővel folvik.

— Szerencsétlenség az alsófernezyi bányában. Súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt tegnap az alsófernezyi állami bányában. Az egyik aranyolvasztó kemence mellett dolgozott Kerekes Simon 36 éves bányamunkás, amikor a fuvón keresztül a ruhája tüzet fogott.

— A halottak testéből kivágott a továbbélő szívekkel kísérletezik egy japán orvos. Hosoya tokioi orvosprofesszor a test halálát túlélő, a testből kimetszett szívekkel végez kísérleteket. A tanár az élő teremtetések szívét kivágja és felfüggeszti egy elmés szerkezetű készülékre, amelyből a vérhez hasonló táplálékanyag kerül a szívcsatornába. A testből így kimetszett szív tovább él és működik heteken keresztül. Ilyen kísérletek céljaira a legmegfelelőbbek a hidegvérű állatok szívei, mert ezekre nem kénytelen az operátor a hőmérsékletre tekintettel lenni, amely mellett a kísérletet végzi. A kioperált szív ép úgy pumpálja új táplálék anyagát, a mesterséges vérhez hasonló oldatot, mint azelőtt, mikor még a testben élt, a vért. A kivágott szív első dobogása göresös, szabálytalan, de később megpihen a szív és éppen úgy ver, mint azelőtt.

— Pénzhamisítót fogott a kapnikbányai csendőrség. A kapnikbányai csendőrség tegnap házkutatást tartott Lakner Imre kapnikbányai lakos házában. A házkutatás eredménnyel járt, amennyiben a csendőrmester negyven darab 100 lejes és pár darab kétlejes hamisítványt talált a lakásban. Lakner kihallgatása során beismerte, hogy a hamisítványokat ő gyártotta. Lakner a csendőrség letartóztatva és Szatmára kísérte. Kihallgatása után átadják az ügyésznek.

— Negyedik napja éhségsztrájkol két nagyváradi tanító, mert 4 hónapja nem kaptak fizetést. Buzulau László és Cocancea Lajos nagyváradi gyakorlóiskolai tanítók négy nappal ezelőtt éhségsztrájkot kezdtek, mert negyedik hónapja nem kapták meg a fizetésüket. Creciu alpolgármester igyekezett lebeszélni őket szörnyű elhatározásukról, de hiába volt minden fáradsága. A két tanító így akarja kivívni jogos járandóságát.

— Egy év óta alszik a csikágói tetszhalott leány. Közel egy esztendővel ezelőtt, 1932 februárjában egy csikágói leány, a 24 éves Patricia Guire elhunyt és azóta nem ébredt fel. Az orvosok mindent elkövettek, hogy a leányt felebrelessék, de ez eddig nem sikerült. Mesterségesen táplálják, de szervezete így is rohamosan romlik s ezért most az orvosok vérártómlesztéssel fognak kísérletezni. Lehetséges, hogy ennek következtében önfudatra is ébred a leány.

— Átalakítják a budapesti színházat Wagner Richard halálának 50-ik évfordulójára. Wagner Richard halálának ötvenedik és születésének százhuszadik évfordulóját alkalmából Bayreuth, a wagneri hagyományok visszfényében csillogó zeneváros már erősen készülődik az idej Wagner-ünnepségekre, amelyeket július 22-én nyitnak meg a „Mesterdalnokok” előadásával Toscanini vezénylete mellett. A legendáshírű Wagner-házat az alkalomra teljesen átalakítják, kibővítik, úgyhogy huszonhét méter széles, harmincöt méter magas és tizenhat méter mély lesz a Wagner tervei szerint épült színpad, amely tökéletes keretül szolgál majd a hatalmas Wagner-zenedrámák számára. A sülyesztett zenekarban százhuszonhét zenész számára kényelmes ülőhelyek vannak.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) Dr. Gál Kelemen előadása. Az EME bölcsészeti szakosztályának népszerű előadássorozatában február 14-én dr. Gál Kelemen tartott előadást a nevelés lehetőségéről. A nevelés céljával kapcsolatosan utalt a háboru utáni pedagógiai irányok összevisszaságára. — Ezek közül kiemelkedik két ellentét: a személyiség és a közösség céljára alapított rendszer. E két ellentét kiegyenlíthető azáltal, hogy a személyiség a közösségben és a közösség által fejlődik. A nevelés útja tehát az, hogy az egyént élethivatása lehető legteljesebb betöltésére alkalmassá tegye az emberi közösségben. A nevelés lényeges célja az, hogy megállapítsa és kifejlessze azokat a képességeket, melyek az ifjút egy bizonyos pályára alkalmassá teszik. Az ideális lehetőségeknek azonban külső és belső korlátai vannak, melyek a tehetségek érvényesülését gyakran megakadályozzák. Dr. Gál Kelemen tartalmas fejtegetéseit a hallgatóság hálás tapsokkal jutalmazta.

(—) A Székely Társaság háztartásbeli alkalmazottai e hó 12-én, vasárnap délután a Társaság helyiségében jól sikerült ismeretterjesztő összejövetelt tartottak. A Társaság elnöke, Deák Ferenc tanár hosszabb bevezető előadást tartott, Páter Boros Domokos Szentferenc-rendi pap pedig mélyenszántó beszédet intézett a mintegy négyszáz főnyi székely leányhoz és fiúhoz. Király Rózsa, Dániel Ernő, Fülöp Lidi, Balogh Ilona és Nagy Sándor ügyes szavatait, valamint Király Juci és Simon Margit sikerült ének számai és Kapusy Berta novellái sok tapsot szereztek az előadónak. Ladó Lajos öteletesen konferált.

(—) A Székely Társaság műsoros táncestélye. A Székely Társaság hatalmas rendezői tábora állandó permanenciában van, hogy a február 18-iki műsoros táncestély sikere biztosítva legyen. Az előjelekből ítélve a Székely Társaság táncestélye az idény egyik legsikerültebb mulatsága lesz.

(—) Megismétlik az „Orpheus” műkedvelői a „Bor” előadását. Az „Orpheus” műkedvelők közköznátra megismétlik Gárdonyi nagy sikerrel színe hozott 3 felvonásos falusi történetét, a „Bor”-t vasárnap, február 19-én, délután félöt órai kezdettel a róm. kath. gimnázium dísztermében. Az előadás a premier-szereposztásban megy. Baracs legparádésabb szerepében Réthelyi Ödön színművésszel. A többi szerepek a legjobb műkedvelők kezében vannak. Beléptidő tetszés szerint.

— Elméletekkel akarják megoldani a gazdasági válságot. Baruch Bernát amerikai szenátor nyilatkozatot tett közzé az egyik new-yorki lapban a gazdasági válság megoldásáról. Röviden három pontban foglalta össze tetteit. Szerinte az országok közötti teljes együttműködés, a nemzetközi vámok eltörlése és végre a békeszerződés revíziója vezethet a gazdasági világválság megszüntetéséhez.

A kispagzák kéri a várost, hogy a közlegelők igazgatását hagyják kezeikben

CLUJ-KOLOZSVÁR. A közlegelők ügyében érdekelt kolozsvári kispagzák tegnap a városházán népes gyűlést tartottak. A kispagzák határozati javaslatot fogadtak el, amelyben arra kéri a város vezetőségét, hogy a legelők ügyében a döntést halasszák el a választások utánig.

Egyben azt is kéri, hogy a város hagyja meg a közlegelők igazgatását a gazdasági egyesületek kezében és csupán ellenőrzést gyakoroljon a vezetésre és a legelőpénzek kezelésére.

Női szavazók a községi választásokon

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Kisebbségi Nőszövetség központi titkársága felkéri mindazon szavazati joggal rendelkező tagjait, akik a kolozsvári községi választásokra vonatkozó választói igazolványukat még nem vették ki, rövid időn belül váltsák ki, hogy a későbbi torlódásoktól megkíméljék magukat.

Egyben figyelmezteti tagjait, hogy a különböző pártok kortesei a kolozsvári választóknál jártak, főleg választási igazolványuk bemutatását kérték, nevüket és igazolványuk számát lejegyezték. — Azoktól pedig, akik még nem váltották ki szavazó igazolványukat, személyi adataikat kérték.

A központi titkárság ezúton kéri fel tagjait, hogy hasonló esetekben minden felvilágosítást tagadjanak meg a különböző pártok korteseinek.

Tekézősport

Tekéző sport. Lefolyt mérkőzés: Glória—Rapid között a Gárdan-pályán lefolyt első találkozásnál 13 játékos 154:149 pontarányban a Glória nyert. — Bejelentve a következő mérkőzések: 14-én, kedden az Orosz-pályán Remény—Rapid. 15-én, szerdán az Orosz pályán Borhém—Favorit. 16-án, csütörtökön teur—Matador. 16-án, csütörtökön az Orosz-pályán Amateur—Matador. 16-án, csütörtökön a Gárdan-pályán Bástya—Remény. 19-én, vasárnap a szövetség összes pályáin az inségesek javára jótékonyági tekézés reggel 9 órától estig, amelyen bárki résztvehet. Vasárnap, február 19-én az Orosz-pályán a zsüri elnöke Gyurka Aladár, tagjai a Solid, Amateur, Bohém, Minerva és Összetartás delegáltjai. A Talpas-pályán a zsüri elnöke Talpas János, tagjai a Mured, KTT, Pálma és Rapid delegáltjai. A Kovács-pályán a zsüri elnöke Boros Vilmos, tagjai a Hargita, Románia, Hercules, Kath. Kör és Vasas delegáltjai. A Gárdan-pályán a zsüri elnöke Dezmereanu Dumitru, tagjai a Napoca, Matador, Sport, Glória, Victoria delegáltjai. Kéretnek a sporttársak, hogy a megbízásért a szövetség irodájában jelentkezni szíveskedjenek.

„Háboru nélkül a mai Európa egyetlen határkövét sem lehet megváltoztatni“

- mondja Millerand volt francia köztársasági elnök

BRÜSSZEL. A francia köztársaság volt elnöke, Millerand Brüsszelben „Idealisták és ideológusok 1919—1932-ben“ címen rendkívül érdekes előadást tartott. Miután megemlítette, hogy a páris és Páris körüli békeszerződések alkotóinak mi volt a célja, rámutat arra, hogy különböző idealistáknak és veszedelmes ideológusoknak a befolyása következtében

Európában olyan közszellem van a legyőzöttek revánsztörekvéseit szította és segítette elő, kezdett lábrakapni, ami nyíltan, amelyekkel természetesen a háború után előállott új határok megsemmisítésére igyekeznek.

Németország volt az első, aki ezt az új szellemet meghonosította. Ez az ország nem tartotta be kötelezettségeit sem a háborús adósságok megfizetésében, sem pedig a leszerelésben. És miután

ez az ország az orosz szovjet-telel egyezséget kötött — mondta Millerand — mi magunk vagyunk azok, akik hozzájárultunk a győzők megrontásához.

A Daves-terv, a Young-terv, a Lausannei konferencia, a Németországnak nyújtott moratórium mind egy-egy lépcső, amely a versaillesi békeszerződés romlásához vezet és most már

a legyőzöttek természetesen ott tartanak, hogy követeljék a jelenlegi határok revízióját, természetesen abban a formában, amely az ő politikájuknak és törekvéseiknek megfelel. A volt köztársasági elnök kijelentette, hogy Németország törekvéseivel szemben, amelyek az 1919-es szerződések lerombolását tüzték ki célul, az antant, illetve a győző államok részéről a legnagyobb bűn lenne, amit a történelem ismer és a nagy népeknek feltétlenül kötelességük, hogy a legerőteljesebb reakciót indítsa be, ezt követeli az a millió gyermek, akinek apja a harc téren vérzett el.

— Amint látjuk, — mondja Millerand — a világháborúban legyőzött államok törekvése a határok revíziójával kapcsolatosan nem más, mint

Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és Románia megsemmisítése.

És ugyanakkor Németország terjeszkedése keletre és délre a lengyel, csehszlovák és osztrák területek bekebelezésével Magyarország régi határainak visszaállítására. Bulgária Nyugatra és Délre való terjeszkedése, ime ezek azok a célok, amelyekért a legyőzöttek küzdenek. Ez pedig nem jelent mást, mint a háború előtti helyzet visszaállítását, ami annakidején a világháborút provokálta, azonban annak a helyzetnek a visszaállításában senki sem hibet, mert a történelem menetét nem lehet visszafordítani. A mai Európa az egyetlen életképes és biztos szervezet, amely biztosítja a különböző nemzetek fejlődését és az emberiség civilizációját. Minden törekvés, amely ezt a szervezetet igyekszik felborítani, katasztrófális lehet, mert

egyetlen határkövet nem lehet megváltoztatni háború nélkül.

ami után vér, halálhőrgés s romok maradnak. Tehát mindazok az idealisták és ideológusok, akik ennek a célnak a szolgálatában állottak — fejezte be beszédét Millerand — tulajdonképpen gyilkosok.

A nászéjszaka elől megszökött férjen új szerelemmel állott hosszú egy kolozsmegyei leánymenyecske

CLUJ-KOLOZSVÁR. Toka György 25 éves kolozsmegyei gazdálkodó hónapokig udvarolt Orosz Julia 21 éves hídalmási leánynak. Az ismeretségből szerelem, a szerelemből házasság lett. Hídalmáson esküdtött örök hűséget a fiatal pár. Délelőtt volt. És a programot úgy állították össze, hogy délután megtartják az egyházi esküvőt is. A vőlegény szótalan volt és csehdes. Gyanusan csendes.

— Biztosan a határtalan szerelem miatt —

állapították meg a szomszédok. —

Azután elindultak a portára, hogy a lakodalmi ebédet, amit az örömanya szorgoskodott össze, elfogyasszák.

Első fogásnak sárga, zsírtól fényes tyúklevest tálaltak. Az újdonsült férj éppen csak, hogy belemerítette a kanálát a levesbe, amikor egyszerre felugrott és kiosont a szobából.

— Biztosan rosszul lett az izgalomtól — vélte az anyós s mivel az anyós nyelvvel nem jó szembeszállni, mindenki belenyugodott.

Eltelt 10 perc, egy óra. A férj nem jött vissza.

Eltelt hat hónap.

A fiatalasszony ottmaradt szégyenszemre. Falu csufjának.

Csak a pap sajnálta meg a szegény fiatalasszonyt. Kérést adott be a bírósághoz

a polgári házasság megsemmisítéséért, amit csak jogilag kötöttek meg, de valóságban — az asszony saját bevallása szerint — éppen olyan leány, mint volt a házasság megkötése előtt.

De a törvény rideg. A bíróság elutasította a beadványt.

Az elhagyott menyecske azonban megúnta a busulást. Távlat is egy legényt, aki szebben tudott beszélni, mint a hűtlen másik. A legénynek is tetszett a csinos menyecske-leány. De nagy volt a baj. Orosz Julia másnak a nevét viselte, amittől meg akart szabadulni. Ezért hűtlen elhagyás címén megindította a válopert Toka György ellen.

Eltelt 15 nap. A tárgyalásra megjelent a férj. Beállított a házba. Alig ismerték meg. Bemutatkozott, hogy ő a férj. Megkérdezte, megengedik-e, hogy itt maradjon.

— Ha akarsz, maradsz — felelt az anyós.

Felesége nem szólt, csak pityereget fordult ki a házból.

Válopéri tárgyalás lett a történetből.

— Csuffá tett az egész falu előtt — zokogta a bíró előtt a szemre-

való menyecske. — Nem szeretem, gyűlölöm.

— Miért futott el a lakodalmis ebédre? — kérdezte a bíró a férjet? Talán forró volt a leves és égette a száját?

— Sok mindent beszélt a falu a feleségemről. Nagyon fájt ez nekem. Ott hagytam. Később tudtam meg, pletyka volt az egész —

mondotta a hűtlen férj.

— Nem válok.

— Nem válok — hangoztatja még egyszer erősen.

A törvényszék azonban nem méltányolta a férj erőyes kijelentését és felbontottnak nyilvánította a házasságot.

— Most mehatsz, amerre akarsz — sziszegte az elvált leányszóly és boldogan karolt bele új vőlegényébe.

akit a biztosság okáért jó erősen megfogott.

Tanult a régi igazságból. Megtanulta, hogy manapság még az sem biztos, ami az ember markában van.

Aranyat és mindennemű ékszertárgyat legmagasabb ékszerüzlet, Páron vesz Orlov postával szembe

— Belcharapott gazdája karjaiba a farkaskutya. Bajnai János 68 éves nyomdász, aki Rákospalotán lakik, tegnap valami miatt megakart verni nagy farkaskutyáját. A kutya gazdájára támadt és jobb kezének csuklójából nagy hűdarábot kiharapott. A súlyosan sebesült nyomdászt a mentők a Páris-utca-utca felé vitték.